

بیادِ صفوتِ غیور

(صفوتِ غیور شہید کو منظوم خراج عقیدت بے زبان ہندکو، پشتو، اردو اور انگریزی)

شاعری

اعجاز رحیم
محمد ضیاء الدین
سلطان فریدی

گندھارا ہندکو بورڈ پاکستان
16 کریمی پلازہ نیو رامپورہ گیٹ پشاور

جملہ حقوق گندھارا ہندکو بورڈ کے نام

بیادِ صفوتِ غیور	:	نام کتاب
اعجاز رحیم۔ محمد ضیاء الدین۔ سلطان فریدی	:	شاعری
۲۰۱۲ء	:	سال اشاعت
۴۰۰	:	قیمت
۱۷۷	:	صفحات
۵۰۰	:	تعداد
علی اولیس خیال	:	کمپوزر
علی اولیس۔ محمد ضیاء الدین	:	ٹائٹل
گندھارا ہندکو بورڈ پاکستان، پشاور	:	ناشر
978-969-9323-38-6	:	ISBN No

گندھارا ہندکو بورڈ پاکستان، پشاور
16۔ کریچی پلازہ نیورا مپورہ گیٹ پشور شہر

انتساب

صفوت غیور

کی بہادری، شجاعت، جرأت مندی

اور

وطن سے محبت کے نام

فہرست

صفحہ	عنوان	نمبر شمار
i	لفظاں دی سیج (محمد ضیاء الدین)	i
iii	بیاد صفوت غیور (انجاز رحیم)	ii
vii	In Memory of Safwat Ghayur (Dr. Hafiz Ullah)	iii
۱	صفوت غیور	-۱
۳	صفوت غیور	-۲
۵	صفوت غیور	-۳
۷	Safwat Ghayur	-۴
۹	دل دی کھڑکی	-۵
۱۰	زہونہ دریاب	-۶
۱۱	ہے کشادہ دل ہمارے	-۷
۱۲	A Window in our Hearts	-۸
۱۳	تواڑی یاداں	-۹
۱۴	ستا خواہہ یادونہ	-۱۰
۱۵	نہ صرف تیری خوبصورت یادیں	-۱۱
۱۶	Not Just Your Memories	-۱۲
۱۷	غم	-۱۳
۱۸	نول	-۱۴

۱۹	دُکھ	۱۵
۲۰	Grief	۱۶
۲۱	شکریہ تو ادا	۱۷
۲۳	صفیٰ مننہ	۱۸
۲۵	شکریہ صفوت	۱۹
۲۷	Thank you Safi	۲۰
۲۹	خاموشیِ مالِ خاموشیِ سی	۲۱
۳۱	چہ چُپیا	۲۲
۳۲	خاموشی سے	۲۳
۳۳	From Silence	۲۴
۳۴	ہک کارنامہ	۲۵
۳۶	تہ کوی کارونہ ستر	۲۶
۳۷	تم کام بڑے کرنے والے	۲۷
۳۸	A Single Deed	۲۸
۳۹	بہادر بنو	۲۹
۴۱	بہادر شہ	۳۰
۴۲	بہادر بنو	۳۱
۴۳	Be Brave	۳۲
۴۴	سورتِ وحیِ تلاوت	۳۳
۴۵	یوہ ماشومہ تلاوت کوی	۳۴
۴۶	بچی تلاوت کرتے ہوئے	۳۵
۴۷	The Child Reciting	۳۶

۴۸	فرض شناس پولیس والا	-۳۷
۵۰	پہ ہدیہ کنسی	-۳۸
۵۱	قبرستان میں	-۳۹
۵۳	At the Burial Place	-۴۰
۵۵	بہادران دا بہادر	-۴۱
۵۷	مہر نو کنسی مہر نے	-۴۲
۵۸	دلیروں کا دلیر	-۴۳
۵۹	Bravest of the Brave	-۴۴
۶۰	بنیاد ہٹ دیاں نراں	-۴۵
۶۲	بنیاد لے وجد	-۴۶
۶۳	بھینٹا تا وجد	-۴۷
۶۴	Huming Ecstasy	-۴۸
۶۵	نجان دا دریا	-۴۹
۶۶	د مینے دریا	-۵۰
۶۷	میت کا دریا	-۵۱
۶۸	Love's River	-۵۲
۶۹	یادوں	-۵۳
۷۰	مونو بہ یادؤو	-۵۴
۷۱	ہم یاد رکھیں گے	-۵۵
۷۲	And Remember...	-۵۶
۷۳	نتیجہ گل	-۵۷
۷۶	نتیجہ گل	-۵۸

۷۷	نتھیانگی	- ۵۹
۷۸	Nathia Galli	- ۶۰
۷۹	دوچین	- ۶۱
۸۱	دوہ سپوڑمی	- ۶۲
۸۲	دوچاند	- ۶۳
۸۳	Two Moons	- ۶۳
۸۴	اداگی دی سیت	- ۶۵
۸۶	پہ تلو تلو کنسی	- ۶۶
۸۷	جاتے وقت	- ۶۷
۸۹	Pay Back Time	- ۶۸
۹۰	لکھاں ایج بک	- ۶۹
۹۲	هغه	- ۷۰
۹۳	وہ	- ۷۱
۹۴	He	- ۷۲
۹۵	نوہکرا سپاہی	- ۷۳
۹۶	عجیبہ پولیس افسر	- ۷۴
۹۷	عجیب پولیس افسر	- ۷۵
۹۹	Strange Cop	- ۷۶
۱۰۰	ساؤ کی امید	- ۷۷
۱۰۱	مونہرہ امید لرو	- ۷۸
۱۰۲	ہمیں امید ہے	- ۷۹
۱۰۳	We Hope	- ۸۰

۱۰۴	میریاں نظماں گاؤ	- ۸۱
۱۰۵	واپہ دا نظمونہ	- ۸۲
۱۰۶	گاؤ پیری نظمیں	- ۸۳
۱۰۷	Sing My Poems	- ۸۴
۱۰۸	صفی: ے نال گل کتھ	- ۸۵
۱۱۴	صفوت غیور سرہ خبری	- ۸۶
۱۱۸	صفوت غیور سے گفتگو	- ۸۷
۱۲۲	A Conversation with Safwat Ghayur	- ۸۸
۱۲۸	ترت کولو	- ۸۹
۱۳۰	ذقبر نہ ڈہرا خوا	- ۹۰
۱۳۲	قبر سے ماورا	- ۹۱
۱۳۴	From Beyond the Grave	- ۹۲
۱۳۶	کلاشنکوف اکارا ڈیان دی سنت	- ۹۳
۱۳۸	کلاشنکوف او باجا	- ۹۴
۱۴۰	کلاشنکوف اور برٹ	- ۹۵
۱۴۲	Kalashnikov, Accordion	- ۹۶
۱۴۴	اللہ گواہ ہے	- ۹۷
۱۴۵	اللہ گواہ دے	- ۹۸
۱۴۶	اللہ شاہد ہے	- ۹۹
۱۴۷	God Witnessed	- ۱۰۰
۱۴۸	پریشان خیال	- ۱۰۱
۱۵۰	یوزیڈ لہزون کے خیال	- ۱۰۲

۱۵۱	ایک مضطرب خیال	۱۰۳
۱۵۲	A Disconcerting Thought	۱۰۴
۱۵۳	روشنی دی سہیل	۱۰۵
۱۵۴	دُرنہا خاوند	۱۰۶
۱۵۵	مینارہ نور	۱۰۷
۱۵۶	Light of Lights	۱۰۸
۱۵۷	بہادر شمع	۱۰۹
۱۵۸	بیوہ زہرہ ورہ موم بتی	۱۱۰
۱۵۹	ایک بہادر موم بتی	۱۱۱
۱۶۰	A Brave Candle	۱۱۲
۱۶۱	بُھل تے کلی	۱۱۳
۱۶۲	دِدی نظمونو لفظونہ	۱۱۴
۱۶۳	ان نظموں کے الفاظ	۱۱۵
۱۶۴	The Words of these Poems	۱۱۶
۱۶۵	کتبے آں دی کہہ ضرورت اے	۱۱۷
۱۶۷	کتبہ پکار خونہ دہ	۱۱۸
۱۶۹	کوئی کتبہ نہیں	۱۱۹
۱۷۱	No Epitaph	۱۲۰
۱۷۳	واپسی دا سفر	۱۲۱
۱۷۴	پہ راستنہ کنبی	۱۲۲
۱۷۵	پشاور سے آتے ہوئے	۱۲۳
۱۷۷	Driving Back	۱۲۴

لفظانِ دی سیج

محمد ضیاء الدین

صفوتِ غیور شہید دے بارے اچ لکھی جائزے والی اعجاز رحیم صیب نے اپڑی انگریزی کتاب Safwat Ghayur and Other Poems دا اک نسخہ منوں تھکھ کیتا۔ میں اپنوں بڑا خوش قسمت سمجھتا ہوں کہ او میرے نال انتہائی پیار، محبت کر دین تے منوں اپڑا دوست کہندین اناں دامنوں دوست کہنزا میرے دے بوت وڈا اعزاز اے۔ اناں دی موجودہ کتاب دا تھکھ عظیم شہید جناب صفوتِ غیور دی شخصیت تے کارنامیاں دے بارے اچ منظوم خراج عقیدت اے۔ اناں نظماں اچ صفوتِ غیور ہونزاں دی د بنگ شخصیت نکھر کے انج سامنڑے آندی اے جیکر منشور و چوقوس قزح دے رنگ اکھیاں نوں ٹھنڈک تے دلاں اچ حرارت پیدا کر دے نظر آندین۔ لفظانِ دی کاٹ تے مصرعے آں دی ساخت صفوتِ غیور دا روشن چہرہ ساڈے دلاں اچ انج اثر انداز ہوندیے، جیکر چودہویں داچن۔

کتاب پڑھنے سی بعد منے انہاں دے سامنڑے تجویز رکھی کہ انہاں انگریزی نظماں دا منظوم ترجمہ ہندکو، پشتو تے اُردو اچ ہو جاوے تاکہ انہاں نظماں دا ابلاغ انہاں لوکاں تکل بی ہو سکے جہیز دے انگریزی خدہ بدھ نی رکھدے تاکہ ایہہ حلقہ بی صفوتِ غیور دے بارے اچ واقفیت حاصل کر سکے کیونکہ خواص دے علاوہ عوام دا اک بڑا وڈا حلقہ، صفوتِ غیور نال ٹٹ کے پیار کر دیے۔ اناں نے میری تجویز نال اتفاق کیتا تے فرمے اس کم دی بسمہ اللہ کردتی۔

اُردو تے پشتو اچ منظوم ترجمے دا کم صوابی سی تعلق رکھنے والے سلطان فریدی ہونزا دے ذمے لگایا گیا، تے اس کم دے سلسلے اچ سلطان فریدی ہونزاں نے اعجاز رحیم صیب دے نال دو، ترے ملاقاتاں اسلام آباد اچ کیتیاں۔ اعجاز رحیم صیب نے اپڑی انگریزی نظماں دا مفہوم تے مدعا اسان زبان اچ فریدی صیب نوں پیش کیتا۔ انہاں نے انگریزی نظماں دا منظوم ترجمہ اُردو تے پشتو اچ کر کے منوں پھینک دتا۔ بند کو اچ ترجمہ کرنے دی ذمہ داری اعجاز رحیم صیب نے میرے سپرد کیتی۔ ایہہ کم میرے دے

کسی اعزاز سے کہٹ فی ایا کہ اک شہید دے بارے اُج نظمیں دا ترجمہ میں اپڑی ماں بولی اچ کراں۔ جسراں جسراں میں انگریزی نظمیں نوں پڑھ دا گنیا منوں اُج محسوس او یا کہ اعجازِ رحیم صیب دے صفوتِ غیور شہید دے بارے اچ لکھے گئے خیالات تے احساسات میرے اندر جذب پئے ہوندے ہوؤن۔ فر اپڑی انہاں اندرونی کیفیات نوں اپڑی ماں بولی اچ نظمیں دی صورت اچ مٹھال دا گنیا۔ صفوتِ غیور شہید دی شخصیت تے کارنامیاں سی تفصیلی واقفیت اعجازِ رحیم صیب دی انگریزی نظمیں ہی ہوندی رہی۔ انہاں نے بہترین انگریزی محاورے تے روزمرہ دے ذریعے اس واقعے نوں پوری شدت نال بیان کیے جیہڑے ہک پڑھنے والے تے اپڑا اثر چھوڑ داریہندے۔ انہاں نے نظمیں اچ اشارے کنایہ دی مدد نال مشکل مضموناں نوں بی خوبصورتی نال پیش کیے۔

اس کتاب دے ترجمیاں نوں اکٹھا کر کے تے انہاں نوں کتابی صورت اچ ترتیب دے نال چھپانے دا کم میرے حوالے کیئا گیا۔ اس سلسلے اُج منے کوشش کیتی کہ اس کم نوں اچھے طریقے نال سرانجام دے واں کہ صفوتِ غیور شہید تے اک بہترین کتاب چھپ کہ تو اڈے تکل پہنچ سکے۔

”بیادِ صفوتِ غیور“ کتاب اچ اعجازِ رحیم صیب دی 31 انگریزی نظمیں دے علاوہ منظوم ہندکو، پشتو تے اردو نظمیں بھی شامل اُن تے اس طراں کُل ملا کے انہاں نظمیں دی تعداد 124 ہو گئی اے۔ اس کتاب اُج نظمیں دی ترتیب پہلے ہندکو فر پشتو، اردو تے انگریزی اچ رکھی گئی اے۔ اس ترتیب دے سبب قاری اسانی نال نظمیں نوں چاروں زبانوں اچ پڑھ سکدین۔

اس کم دی تکمیل تے میں اللہ تعالیٰ دا شکر ادا کرنا واں کہ جس نے منوں ایہہ توفیق تے ہمت دتی کہ منے انہاں انگریزی نظمیں دا اپڑی ماں بولی اچ ترجمہ کیئا تے کتاب دی ترتیب تے چھپائی دی خدمت دا موقع ملا۔ تے صفوتِ غیور شہید نوں خراجِ عقیدت پیش کیئا۔ صفوتِ غیور ہونزاں نے جس عظیم الشان مقصد دی خاطر اپڑی جان قربان کیتی تے شہادت دے ذریعے اپڑی قوم دے لوکاں نوں ایہہ پیغام دتا کہ اپڑی جان سی زیادہ ملک دی سلامتی تے اس دے باشندیاں دی حفاظت زیادہ اہم گل اے، اللہ کرے کہ ایہہ کتاب صفوتِ غیور دے اس پیغام نوں نظمیں دی صورت اچ تو اڈے دلاں تکل پہنچانیں اچ کامیاب ہو جاوے۔